HE 286/2018 vp

Hallituksen esitys vieraslajilain ja metsästyslain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriön vastine valiokunnalle annettuihin lausuntoihin

Maa- ja metsätalousvaliokunta 12.2.2019

Kriittiset kannanotot

1. Metsästyskorttivaatimuksen poistuminen ja eläinsuojeluvaatimusten noudattaminen
   - supikoira, minkki, piisami, pesukarhu, rämemajava
2. Pesimäaikainen rauhoitus
3. Vieraslajilain ja luonnonsuojelulain suhde

1 Metsästyskorttivaatimus ja eläinsuojelu (1/2)

– **supikoira, minkki, piisami, pesukarhu, rämemajava**

- Metsästyslaki ja –asetus
  - pyyntivälineistä ja –menetelmistä säädetään yksityiskohtaisesti
  - huolehdittava, ettei aiheuteta vaaraa ihmisille eikä riista- ja muille eläimille
  - erehtyminen rangaistavaa
- Eläinsuojelulainsäädäntö
  - ei saa aiheuttaa tarpeetonta kipua ja tuskaa
  - eläin lopetettava nopeasti ja kivuttomasti
  - lopetuksen saa tehdä vain se, jolla riittävä asiantuntemus
  - erehtyminen rangaistavaa

1 Metsästyskorttivaatimus ja eläinsuojelu (2/2)

– supikoira, minkki, piisami, pesukarhu, rämemajava

- Sääntely olisi sama kuin nykyisin rauhoittamattomilla eläimillä
  - pyydystäminen ja tappaminen eivät vaadi metsästyskorttia
  - tunnettava metsästyslain ja eläinsuojelulain vaatimukset
  - metsästyslaki vuodesta 1996: sanktiouhka riittävä, ei osoitusta metsästyskortin eli ennakkovalvonnan tarpeesta
- Mikä muuttuu?
  - Sääntelyn piiriin viisi nisäkäslajia, jotka kooltaan suurempia kuin nykyiset rauhoittamattomat nisäkkäät
    - ei perustetta olettaa, että lakien noudattaminen tämän seurauksena heikkenisi
- Metsästyskortti ei yksin estä väärinkäytöksiä
- Ylimääräinen vaatimus, heikentäisi tarpeettomasti ei-metsästäjien osallistumista haitallisten vieraslajien torjuntaan

2 Pesimäaikainen rauhoitus

- Nykyisin emärauhoitus, ei pesimäaikainen rauhoitus
  - Koskee saman vuoden poikasten kanssa liikkuvaa naarasta
    - > naarasta metsästettäessä poikaset tapettava ensin
  - Ei koske pesimäaikanakaan yksin liikkuvaa naarasta
    - esitetty pesimärauhoitus suojelisi esim. supikoiraa ja minkkiä haitallisina vieraslajeina paremmin kuin nykyisin riistaeläiminä, ei perustetta

- Pitäisikö nykyinen emärauhoitus säilyttää?
  - Käytännössä estää supikoiran ja minkin pyydystämisen toukokuusta heinäkuun loppuun, jolloin myös uhka pesiville linnuille on suurin
  - Harkittava asetusta valmisteltaessa: säilytetään emärauhoitus mutta selvennetään nykysääntelyä niin, ettei ole epäselvyyttä yksin liikkuvaan naaraaseen sallituista pyyntimenetelmistä

3 Vieraslajilain ja luonnonsuojelulain suhde

- EU:n vieraslajiasetuksen ja vieraslajilain voimaantulo 2016
  - Oikeustila yksiselitteinen:
    torjuttaviin, haitallisiin vieraslajieläimiin ja –kasveihin ei voida samaan aikaan soveltaa lajisuojelua koskevia säännöksiä
  - Lakien soveltamisalat selvät
    - luonnonsuojelulaki: ***rauhoitetut*** *eläimet, uhanalaisina rauhoitettavat kasvit*
    - vieraslajilaki: ***torjuttavat*** *haitalliset vieraslajieläimet ja vieraslajikasvit*
    - metsästyslaki: *riistaeläimet, rauhoittamattomat eläimet*

- Esitys sääntelyn selventämiseksi
  - Vieraslajilakiin lisättäisiin uusi 2 a §: *Haitallisiin vieraslajeihin ei sovelleta luonnonsuojelulain 6 luvun säännöksiä eliölajien suojelusta.*

Ministeriön muut esitykset

- Lisäykset ehdotettuun vieraslajilain 16 §:ään:
  - metsästyslaista poikkeavat pyyntivälineet ja menetelmät säädetään laissa: keinovalo, yötähtäimet, ääntä synnyttävä koneellinen laite
  - haitallisen vieraslajinisäkkään saisi lopettaa loukkuun ampumalla ilman 150 m lähempänä sijaitsevien asuinrakennusten omistajien lupaa
  - tarkennetut asetuksenantovaltuudet: pyyntivälineiden rajoitukset, ampuma-aseiden ominaisuudet
  - informatiivinen säännös eläinsuojelulain vaatimuksista
- Ehdotukseen lisättäisiin säännökset vieraslajilain 16 §:n noudattamisen valvonnasta ja pykälän rikkomisen sanktioinnista